

Verksamhetsberättelse 2019

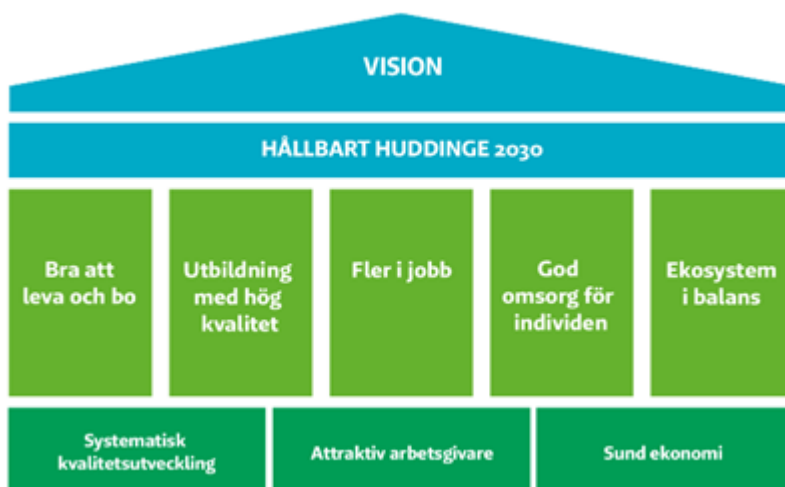
Förskolenämnd

Innehållsförteckning

Huddinges vision och mål.....	3
Kriterier för måluppfyllelse.....	3
Sammanfattning av årets resultat.....	4
Sammanvägd måluppfyllelse.....	4
Förbättringsområden.....	4
Årets händelser.....	5
Mål och resultat.....	5
Tolkning av målen.....	5
Bra att leva och bo.....	7
Utbildning med hög kvalitet.....	8
Ekosystem i balans.....	12
Attraktiv arbetsgivare.....	13
Sund ekonomi.....	17
Sund ekonomi - budgetåret.....	18
Plan för internkontroll.....	23
Sammanfattning av nämndens internkontrollarbete.....	23
Struktur för nämndens internkontrollarbete.....	23
Riskreducerande åtgärder.....	24
Åtgärder utifrån rekommendation från revision eller annan extern granskning.....	25
Systematiska kontroller.....	26
Plan för uppföljning och insyn.....	28
Uppföljning.....	28
Verksamhetsstatistik.....	28
Källförteckning.....	29
Bra att leva och bo.....	29
Utbildning med hög kvalitet.....	29
Ekosystem i balans.....	29
Attraktiv arbetsgivare.....	29
Sund ekonomi.....	30

Huddinges vision och mål

Vision: Huddinge - en av de tre populäraste kommunerna i Stockholms län

Huddinges vision är att vara en av de tre populäraste kommunerna i Stockholms län att bo, besöka och verka i.

Hållbart Huddinge 2030

I Ett hållbart Huddinge pekar kommunfullmäktige ut en långsiktig, önskvärd och möjlig framtid med fokus på år 2030. Här beskrivs hur ett hållbart Huddinge ter sig och vilka vägval kommunen bör göra för att komma dit.

Mål för Huddinge

För att nå det framtida läget i Ett hållbart Huddinge 2030 och visionen om att vara en av de tre populäraste kommunerna i Stockholms län, är *fem övergripande mål* formulerade som visar utåtriktat vad kommunen åstadkommer för invånare, brukare och kunder.

- Bra att leva och bo
- Utbildning med hög kvalitet
- Fler i jobb
- God omsorg för individen
- Ekosystem i balans

För att vara framgångsrik i detta arbete ska kommunen ständigt sträva efter att förbättra verksamheterna och detta är formulerat i *tre strategiska mål* som utgör grunden för en effektiv organisation och som visar inåtriktat hur och med vilka resurser kommunen genomför sitt uppdrag.

- Attraktiv arbetsgivare
- Sund ekonomi
- Systematisk kvalitetsutveckling

Kriterier för måluppfyllelse

Huddinges styrmodell innebär att genom systematik och dialog mellan alla berörda parter utveckla Huddinge som organisation och geografiskt område. Med dialog avses allt från val till kommunfullmäktige, till muntliga och skriftliga dialoger. Med systematik avses planerings- och uppföljningsprocessens fyra steg; planera, utföra, följa upp och förbättra (PUFF).

I verksamhetsberättelsen följer nämnden upp sin verksamhet utifrån beslutad verksamhetsplan, beskriver och bedömer måluppfyllelsen för året och föreslår vilka förbättringsområden som behöver prioriteras för en ökad måluppfyllelse. Bedömningen av måluppfyllelse sker utifrån kommungemensamt framtagna kriterier.

Kriterier för bedömning av måluppfyllelse

Dessa kriterier används för att bedöma måluppfyllelsen

Måluppfyllelsen bedöms genom omdömen

Mycket god

– över den nivå som är planerad

God

– i nivå med vad som är planerat

Godtagbar

– under den nivå som är planerad, annat kan ha skett som påverkat verksamhetens möjligheter att nå den planerade nivån

Ej godtagbar

– under den nivå som är planerad

Som grund för bedömning används

Resultat

Jämfört med etappmål

Förändring över tid

Jämfört med andra

Jämlikhetsperspektiv

Kön, ålder, geografiska områden

Nämndens utvecklingsåtaganden

Analys i verksamhetsberättelsen, inkluderar att ta

hänsyn till annat som har skett som påverkat

verksamhetens möjligheter att nå den planerade nivån

Sammanfattning av årets resultat

Sammanvägd måluppfyllelse

Den sammanvägda måluppfyllelsen bedöms som god. Bedömningen motiveras av att två av nämndens tre övergripande mål; Utbildning med hög kvalitet och Sund ekonomi är i nivå med, respektive över den nivå som är planerad för. Av förskolenämndens åtta utvecklingsåtaganden har sju genomförts enligt plan. Dessa åtaganden innebär ett långsiktigt arbete för att skapa förutsättningar för, stödja, utmana och följa upp den pedagogiska verksamheten. Mot bakgrund av detta kommer delar av arbetet inom ramen för dessa åtaganden att fortlöpa även under kommande år.

Inom ramen för nämndens viktigaste mål Utbildning med hög kvalitet har fokus under året legat på förberedelser kring förskolans organisationsförändring där införandet av funktionellt delat ledarskap varit en del. Fokus har även varit på sund ekonomi och att säkerställa ekonomi i balans. Detta har inneburit att den pedagogiska utvecklingen fått stå tillbaka något. Under kommande år finns möjligheten till ett större fokus på pedagogiska frågor och den pedagogiska utvecklingen eftersom förskolans skuld är återbetalad och det kommande ekonomiska utgångsläget positivt. Framgent kommer även det funktionellt delade ledarskapet gynna förskolornas pedagogiska utveckling. Resultatet från 2019 års förskoleenkät visar att vårdnadshavarnas nöjdhet med förskolan ökat.

Inom ramen för målet Attraktiv arbetsgivare ligger måluppfyllelsen gällande medarbetarprofil och ledarskapsprofil över riktvärdet och utfallet för ett hållbart medarbetarengagemang har ökat. Utfallet för sjukfrånvaron visar på en marginell förändring i jämförelse med föregående år. Fortsatt prioriterat är därför att minska sjukfrånvaron genom aktiv och systematisk rehabilitering och utökad uppföljning av detta. Personalomsättningen har minskat något i jämförelse med år 2018.

En utmaning är att rekrytera och bibehålla kompetent personal på en kraftigt konkurrensutsatt arbetsmarknad. Det ställer extra stora krav på gott pedagogiskt ledarskap och kompetenshöjande insatser gentemot befintlig personal. Projektet kring arbetsgivarvarumärke och attraktiv arbetsgivare har avslutats under året, men arbetet kring introduktionsprogram, arbetsintegrerad utbildning samt arbetet med budskapsplattformen fortgår och vidareutvecklas under kommande år.

Inom ramen för målet Sund ekonomi visar förskolenämnden per den 31 december en positiv avvikelse mot budget på 30,3 mnkr. Överskottet beror delvis på egen regis återbetalning av skuld på 15,3 mnkr och delvis på minskade volymer jämfört mot budget. Totalt 47 färre barn i åldern 1-5 år ger ett överskott på 5,0 mnkr. Dessutom har förskolor i egen regi har en positiv avvikelse på 5,0 mnkr. Handlingsplanen för en ekonomi i balans har gett goda resultat och arbetet fortsätter framöver med månatliga ekonomirapporter till nämnden samt regelbundna ekonomidialoger med enhetschefer och rektorer.

Förbättringsområden

I verksamhetsplanen för 2020 har nämnden beslutat om ett fortsatt fokus på de utvecklingsåtaganden som pekades ut i verksamhetsplanen för 2019.

De sex utvecklingsåtagandena återfinns inom det övergripande målet *Utbildning med hög kvalitet* och beskrivs i verksamhetsplanen som att skapa förutsättningar för, stödja, utmana och följa upp:

- omorganisationen av de nya förskoleområdena
- implementeringen av den reviderade läroplanen
- arbetet med attraktiv arbetsgivare och arbetsgivarvarumärket
- det språk- och kunskapsutvecklande arbetet
- det systematiska kvalitetsarbetet
- arbetet med digitalisering

Årets händelser

Under året har en omorganisation förberetts och de kommunala förskolorna organiseras i enlighet med Huddinges kommundelar från den 1 januari 2020. I samband med övergång till nya förskoleområden har en ny ledningsstruktur införts. Denna ledningsstruktur bygger på ett funktionellt delat ledarskap, med rektorer som ansvarar för det nationella pedagogiska uppdraget och enhetschefer som ansvarar för det kommunala uppdraget. Ansvarsfördelningen inom den nya områdesstrukturen ska skapa ett närmare ledarskap, stödja verksamheterna att i högre grad utveckla effektivare former och processer för det kommunala uppdraget och leda till en mer likvärdig förskola. Under 2020 fortgår arbetet genom att skapa strukturer och tydliggöra ansvaret för rektorer respektive enhetschefer.

Förvaltningens förskolor har haft tuffa ekonomiska förutsättningar på grund utav återbetalningen av den skuld som funnits. I november månad tog förskolenämnden ett beslut om att begära avskrivning av den återstående skulden för 2020. Samtidigt fastslogs att huvudmän i annan regi skulle kompenseras. Denna utbetalning gjordes i december 2019.

Under året har barnantalet minskat. Detta har inneburit att olika åtgärder och anpassningar behövt vidtas; förskolorna har fått avvakta rekryteringar, lokaler har avvecklats och förskolor har minskat ned på antalet avdelningar.

Under året har en organisationsförändring på huvudmannanivå för barn- och utbildningsförvaltningen (BUF) förberetts. Denna träder i kraft 1 januari 2020. Förändringen avser att möta behov att optimera resursanvändning, skapa mer transparent organisation och att anpassa organisationen efter inrättandet av gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen

Den reviderade läroplanen trädde i kraft den 1 juli. Utifrån analyser av skrivningarna i styrdokumentet har utvecklings- och fortbildningsinsatser kartlagts. Begrepp som utbildning, undervisning och måluppfyllelse behöver tydliggöras och konkretiseras. I samband med det behöver förskollärarens roll och förutsättningar tydliggöras och förbättras. Arbetet med implementeringen av läroplanen fortlöper under kommande år.

Mål och resultat

Tolkning av målen

Inför sammansättningen av verksamhetsplanen 2019 gick nämnden systematiskt igenom alla kommunfullmäktiges mål, delmål och särskilda prioriteringar och prövat vilka som har relevans för nämndens verksamhet och därmed är ett ansvar för nämnden. Majoriteten av de politiska styrsignalerna bedömdes ligga i linje med basuppdraget inom förskoleverksamheten eller inom barn- och utbildningsförvaltningen och redogörs kortfattat för här nedan.

Bra leva och bo

Fler barn i Huddinge ska få sitt förstahandsval till förskola. Barn- och utbildningsförvaltningen deltar aktivt i arbetet med planeringsprocessen för nya utbildningslokaler. Det ska också finnas en möjlighet att välja mellan olika verksamhetsalternativ, med olika profiler och/eller utförare. Varje gång en ny förskola ska byggas tar nämnden beslut om huruvida den bör drivas i kommunal eller i fristående regi utifrån rådande läge i aktuellt administrativt område.

Ansökningar om pedagogisk omsorg i fristående regi handläggs enligt rådande riktlinjer.

Kommunen ska värna om grundskyddet för samtliga nationella minoriteter. Huddinge är ett så kallat finskt förvaltningsområde utifrån lagstiftningen om nationella minoriteter. Samtliga vårdnadshavare som ansöker om förskoleplats tillfrågas om de önskar plats i förskola där hela eller en väsentlig del av utbildningen bedrivs på finska i enlighet med ny lagstiftning inom området.

Det är viktigt att tidigt upptäcka och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Förskolorna upprättar årligen planer för detta ändamål och skollagen, diskrimineringslagen och Skolverkets allmänna råd är utgångspunkt för arbetet. Nya riktlinjer och systemstöd för anmälan och utredning av kränkande behandling har tagits fram och tagits i bruk under hösten 2019.

Utbildning med hög kvalitet

Utbildning med hög kvalitet är barn- och utbildningsförvaltningens viktigaste mål. För att tillförsäkra en likvärdig utbildning i hela kommunen arbetar samtliga skolformer utifrån en gemensam pedagogisk plattform som utgår från forskning och beprövad erfarenhet. Förskolenämnden verkar för att öka andelen förskollärare och minska barngruppernas storlek med hänsyn till fastställda ekonomiska förutsättningar.

En viktig målgrupp är barn i behov av särskilt stöd och arbete pågår för att öka pedagogernas grundkompetens för att ännu bättre möta målgruppens behov. Likaså fortsätter samarbetet kring barn i behov av särskilt stöd med andra nämnder och förvaltningar.

Alla barn ska känna sig trygga i förskolan och vårdnadshavarna ska vara nöjda med den verksamhet som bedrivs, vilket följs upp via föräldraenkäten som genomförs årligen och redogörs för bland annat i verksamhetsberättelsen.

Fler i jobb

Förskolenämndens främsta kontakt med näringslivet är i mötet med privata aktörer som redan bedriver eller önskar bedriva förskola eller pedagogisk omsorg i Huddinge kommun. Förvaltningen ser positivt på att öppna upp för fler utförare inom den kommunala sektorn och försöker underlätta för att så ska ske. Inom förvaltningen finns en tjänst inrättad med särskilt ansvar för tillstånds- och tillsynsprövningen av fristående förskola och pedagogisk omsorg utifrån ny lagstiftning inom området. Ansökningarna hanteras kontinuerligt under året.

God omsorg för individen

Barn- och utbildningsförvaltningen deltar, tillsammans med socialförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen, i kommunens övergripande samarbete Samkraft tillsammans med lokalt polisområde och barn- och ungdomspsykiatri. Likaså deltar förvaltningen i kommunens preventionsarbete i syfte att främja skolframgång och att barnen ska ha trygga vuxenrelationer.

Ekosystem i balans

Kunskap om hållbar utveckling är en naturlig del av det pedagogiska uppdraget för att öka medvetenheten hos barnen om hur det egna beteendet påverkar miljön. En viktig insats inom detta område är att påverka attityder och ändra beteenden gällande matsvinn, vilket förvaltningen arbetar aktivt med. Tillgången till tillagningskök är tillsammans med utbildade kockar nyckelfaktorer för att kunna erbjuda hög kvalitet inom området. Likaså ska användningen av papper och trycksaker minskas genom att utnyttja digitala verktyg vilket förvaltningen bland annat verkar för genom införandet av e-tjänster.

Gifter i vardagen utgör ett hot inte bara mot oss människor utan också mot vår livsmiljö. Förskolorna arbetar med att fasa ut skadliga kemikalier ur verksamheten. Till hjälp har förskolorna sedan ett par år tillbaka en framtagen handlingsplan för att säkerställa en giftfri förskola och som nu även är en del av kommunens plan för giftfria verksamheter.

Systematisk kvalitetsutveckling

För att säkra att barn- och utbildningsförvaltningen lever upp till målen i nationella och kommunala styrdokument arbetar verksamheterna med ett systematiskt kvalitetsarbete både på verksamhetsnivå och på nämndnivå. Kvalitetsarbetet ska stödja verksamheterna och skapa bättre förutsättningar för att i första hand utföra kärnuppdraget. Arbetet med utveckling och effektivisering av förvaltningens verksamhetsprocesser fortlöper. En kartläggning av samtliga huvud- och delprocesser har påbörjats.

Viktigt är att lära av andra kommuner som löser kärnverksamhetens uppdrag på ett mer kvalitativt eller kostnadseffektivt sätt och arbetet fortlöper kring att ta fram nyckeltal och andra uppgifter som är jämförbara både inom förvaltningen och externt gentemot andra kommuner. Förvaltningen verkar även för att systematisera de synpunkter, klagomål och annan information som kommer från invånare och andra intressenter i syfte att se mönster i behov av förbättringsåtgärder och att använda informationen i kommunens verksamhetsutveckling.

Digitalisering som bidrar till kostnadseffektivitet och som underlättar för medarbetarna att fokusera på kärnuppdraget

prioriteras. E-tjänster tas fram löpande efter behov, exempelvis har en e-tjänst för ansökan om tilläggsbelopp och för anmälan och utredning av kränkande behandling tagits fram. En viktig del i satsningen på digitalisering är omvärldsspaning där goda idéer och initiativ från andra tas tillvara.

Attraktiv arbetsgivare

Arbetet med Huddinge kommuns attraktivitet som arbetsgivare är av stor vikt sett till personalförsörjningsutmaningen. Huddinge kommun ska som arbetsgivare attrahera och behålla engagerade, kompetenta och professionella medarbetare och chefer. Det ställer krav på alla delar av den sammantagna personalprocessen – attrahera, rekrytera, introducera, utveckla och belöna. Ett viktigt arbete att identifiera viktiga insatser och forum för detta pågår. Likaså fortlöper arbetet med att minska sjukfrånvaron. Även det aktiva rehabiliteringsarbetet och att chefer ska certifieras i det systematiska arbetsmiljöarbetet är en fortsatt prioritet.

Sund ekonomi

Utbildning med hög kvalitet och med ekonomi i balans är den viktigaste frågan för förvaltningen och verksamheterna att hantera. Förskolenämnden har ansvar och befogenhet att fatta nödvändiga beslut för att säkerställa att budget hålls och sedan år 2018 finns en handlingsplan för detta ändamål. Ekonomisk uppföljning och rapportering mot nämnd sker månadsvis.

Insatser för att öka avgifterna har och kommer att fortsätta vidtas då detta bedöms möjligt. Förvaltningen arbetar också med att aktivt söka extern finansiering, såsom statsbidrag. Den kommunövergripande genomlysningen av kostnadsnivåer i verksamheterna fortlöper också. Dessa nivåer ska kunna jämföras med andra som underlag för effektiviseringar och omprioriteringar, särskilt om de avviker från standardkostnaderna. Personalkostnader ska också synliggöras, till exempel vad sjukfrånvaro kostar. Även arbetet med kompetenshöjning genom intern benchmarking fortlöper, detta för att få en bättre uppföljning och kontroll på det ekonomiska läget.

Fokusområden år 2019

Majoriteten av de politiska signaler som är fastställda i Mål och budget bedöms hanteras inom ramen för det basuppdrag förskolorna eller förvaltningen har. Dessa följs därmed inte upp i denna delårsrapport.

Kvarvarande nämndmål och de utvecklingsåtaganden som sattes upp i verksamhetsplanen har identifierats utifrån politiska prioriteringar och förankrats i förvaltningens ledningsgrupp i samråd med representanter från de kommunala verksamheterna inklusive tjänstemän inom förskoleavdelningen. Kommunövergripande utvecklingsåtaganden inom målet Attraktiv Arbetsgivare har inkluderats. Status för utvecklingsåtagandena redogörs för i denna verksamhetsberättelse.

Observera att ett fåtal mål, som nämnden *inte* har fastställt i verksamhetsplan 2019, finns återgivna i denna rapport. Anledningen till det är att nämnden är ålagd att under året rapportera på ett antal mått kopplat till målet i enlighet med kommunfullmäktiges fastställda styrdokument Mål och budget 2019. Aktuella mål återfinns under avsnitten och målområdena Bra att leva och bo samt Ekosystem i balans. Vissa mått rapporteras endast årligen, vilket i så fall kommenteras under aktuellt mått.

Bra att leva och bo

 God

Den övergripande måluppfyllelsen bedöms som god. Omdömet motiveras av att andelen som fått sitt förstahandsval till förskola har ökat i jämförelse med föregående år.

Anledningen till att ökningen är det minskade antalet barn i kö till förskola, vilket bidrog till att fler familjer kunde erbjudas sitt förstahandsval.

Som tidigare nämnts ingår det i basuppdraget att verka för att fler vårdnadshavare i Huddinge erhåller sitt förstahandsval till förskola för sina barn. Barn- och utbildningsförvaltningen deltar aktivt i arbetet med planeringsprocessen för nya utbildningslokaler. Det ska också finnas en möjlighet att välja mellan olika verksamhetsalternativ, med olika profiler och/eller utförare. Varje gång en ny förskola ska byggas tar nämnden beslut om huruvida den bör drivas i kommunal eller i fristående regi utifrån rådande läge i aktuellt administrativt område. Nämnden har inga utvecklingsåtaganden kopplade till målet men redovisar här nedan de mått som nämnden enligt Mål och budget 2019 ska rapportera på.

Utbyggd samhällsservice i takt med bostadsbyggandet

 Mycket god

Måluppfyllelsen bedöms som mycket god. Omdömet motiveras av att andelen som fått sitt förstahandsval till förskola har ökat i jämförelse med föregående år samt att det totala utfallet är högt.

Förskolenämnden har inga utvecklingsåtaganden kopplade till delmålet.

Mått	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Trend	Etappmål, ranking & genomsnitt
Andelen som fått sitt förstahandsval - Förskolan (kommunala och fristående)	82 %	94 %	97 %	↗ Positiv	
<i>Kommentar:</i> Andelen som erhållit sitt förstahandsval har ökat. Detta till följd av att flertalet förskolor möjliggjort för ytterligare en inskolningsperiod. Likaså var antalet barn i kö färre än prognosticerat, vilket sammantaget bidrog till att fler familjer kunde erbjudas sitt förstahandsval.					

Ökad valfrihet

☺ God

Måluppfyllelsen bedöms som god. Omdömet motiveras av att åtgärder har vidtagits till att öka samarbetet med befintliga fristående verksamheter. Tillsyn av fristående verksamheter har skett enligt plan.

Valfrihet kan till exempel innebära att det finns flera verksamhetsalternativ att välja mellan, med olika profiler och/eller utförare. Alla förskolor redovisas idag i kommunens jämförservice för att underlätta för medborgare att göra medvetna val.

Barn och utbildningsförvaltningen bidrar till att öka valfriheten genom att bland annat skapa goda förutsättningar för fristående aktörer att etablera sig inom utbildningsområdet i Huddinge. Detta sker genom tydlig och lättillgänglig information och ett samarbete med såväl intressenter som befintliga fristående aktörer.

Förskolenämnden har inga utvecklingsåtaganden kopplade till delmålet.

Mått	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Trend	Etappmål, ranking & genomsnitt
Andelen hos annan utförare - Förskolebarn	25,3 %	26 %		↗ Positiv	
Utfall för år 2019 presenteras av Skolverket i april 2020 och redogörs för i delårsrapport 2 år 2020.					

Utbildning med hög kvalitet

☺ God

Den övergripande måluppfyllelsen bedöms som god. Omdömet motiveras av att de kommunala förskolorna i grunden bedriver verksamhet i linje med nationella styrdokument och kommunala mål men att den ekonomiska situationen inom förskolans verksamhet påverkat den pedagogiska utvecklingen. Omsorgen är fortsatt god men förutsättningar behöver skapas för att möjliggöra ökad måluppfyllelse inom ramen för förskolans undervisningsuppdrag. Samtliga av nämndens utvecklingsåtaganden under målet har genomförts.

Fler elever ska nå en gymnasieexamen på tre år. Förutsättningarna för det ges redan i förskolan och genom barnens och elevernas hela utbildning. I Huddinge definieras utbildning med hög kvalitet genom den pedagogiska plattformens tre hörnstenar: professionella skollärare, professionella pedagoger och stödjande lärmiljöer. Det övergripande syftet är en likvärdig förskola och skola där barn, elever och vårdnadshavare ska möta samma förhållningssätt kring pedagogik och ledarskap under hela sin tid i Huddinges förskolor och skolor. Genom en kollegial lärandekultur där goda exempel tas tillvara ges förutsättningar att skapa och att dela kunskap för att utveckla utbildningen. Huddinge kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare och förvaltningen kommer att arbeta aktivt för att attrahera och rekrytera, introducera, behålla och utveckla professionella pedagoger och skollärare. Arbetet för en likvärdig utbildning med hög kvalitet ska stödjas, utmanas och följas upp noga inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet.

Nämnden har sex utvecklingsåtaganden kopplade till målet varav fyra av dessa även återfinns i grundskolans verksamhetsplan. Nämnden har även ett antal mått där utfallet rapporteras.

Mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Trend	Etappmål, ranking & genomsnitt
Andel årsarbetare med förskollärlig legitimation	28	29	30	↑ Positiv	
Utfallet för år 2019 presenteras av Skolverket i april 2020 och redogörs för i delårsrapport 2 år 2020.					
Barngruppernas storlek, kommunal regi - antal barn per avdelning	17	16,9	17,4	↓ Negativ	
Utfallet för år 2019 presenteras av Skolverket i april 2020 och redogörs för i delårsrapport 2 år 2020.					
Barngruppernas storlek, kommunal regi - antal barn per småbarnsavdelning	14,4	14,3	14,8	↓ Negativ	
Utfallet för år 2019 presenteras av Skolverket i april 2020 och redogörs för i delårsrapport 2 år 2020.					

Fler nöjda med förskola och skola

☺ God

Måluppfyllelsen bedöms som god. Omdömet motiveras av att andelen nöjda vårdnadshavare med förskolans verksamhet har ökat i jämförelse med föregående år. Samt att det sammantagna resultatet av den digitala enkäten visar att vårdnadshavarna är fortsatt nöjda med de kommunala förskolornas arbete.

I slutet av år 2019 fick vårdnadshavare till barn i Huddinge kommuns förskolor möjlighet att lämna synpunkter på verksamheterna via en digital enkät. Svarefrekvensen var för de kommunala förskolorna 73,5 procent, en liten ökning i jämförelse med 72,9 procent år 2018.

Vårdnadshavarnas nöjdhet har ökat med 3,4 procentenheter sedan föregående år, från 85,4 procent år 2018 till 88,8 procent år 2019. 88,5 procent av vårdnadshavarna bedömer att de kan rekommendera sitt barns förskola, en ökning med 3,5 procentenheter i jämförelse med föregående år då siffran var 85 procent. Majoriteten av vårdnadshavarna, 92,8 procent, anger att de känner sig trygga med att lämna sitt barn till förskolan och 92,9 procent uppger att sitt barn trivs i förskolan.

Utfallet gällande området utveckling och lärande har ökat sedan föregående år, från 74,4 procent år 2018 till 76,8 procent år 2019. Inom samma område finns dock frågan med lägst utfall, "Mitt barn använder digitala verktyg i sitt lärande". Här anger 61 procent av vårdnadshavarna att så är fallet. Under året har förvaltningen genomfört en kartläggning av pedagogiska verktyg i förskolan. Nuläget gällande digital infrastruktur och kompetens är kartlagt. Digitaliseringen är ett fortsatt utvecklingsområde.

Förskolenämnden har inga utvecklingsåtaganden kopplade till delmålet.

Mått	Utfall & trend	Etappmål, ranking & genomsnitt	Kön		Omotiverade skillnader?
Föräldrar nöjda med sitt barns förskola (Kommunal verksamhet)	Utfall 2019 88,8 Utfall 2018 85,4 Utfall 2017 88,4		Flickor 2019 88,3 % Flickor 2018 86,4 % Flickor 2017 89,5 %	Pojkar 2019 89 % Pojkar 2018 85,3 % Pojkar 2017 88,4 %	

Mått	Utfall & trend	Etappmål, ranking & genomsnitt	Kön	Omotiverade skillnader?
<p><i>Kommentar:</i> Vårdnadshavarna är fortsatt nöjda med de kommunala förskolornas arbete och det har även skett en ökning i år från den lilla resultatnedgången som syntes förra året. Resultaten för trygghet, lärande samt kommunikation mellan förskolan och hemmet har också förbättrats jämfört med förra året och är tillbaka på samma nivå som 2017.</p>				

Synliggöra och utveckla arbetet med kvalitet och likvärdighet

☺ God

Målpuppfyllelsen bedöms som god. Omdömet motiveras av att samtliga utvecklingsåtaganden under delmålet är genomförda. Dessa åtaganden innebär ett långsiktigt arbete för att skapa förutsättningar för, stödja, utmana och följa upp den pedagogiska verksamheten. mot bakgrund av detta kommer delar av arbetet inom ramen för dessa åtaganden att fortlöpa även under kommande år.

Skapa förutsättningar för, stödja, utmana och följa upp det systematiska kvalitetsarbetet

Förskolans kvalitativa utveckling är beroende av att verksamheten ständigt prövas och att resultat följs upp och utvärderas. Innehållet i det systematiska kvalitetsarbetet behöver anpassas efter nya styr signaler i statliga och kommunala styrdokument. Anpassning av kvalitetsarbetet ska erbjuda förbättrade möjligheter till uppföljning av enskilda barns utveckling och lärande för att ge varje individ de bästa förutsättningarna att framgent nå en gymnasieexamen på tre år. Varje barn ska ges möjlighet att få syn på sin egen utveckling.

Utvecklingsåtagande

Åtagandet innebär att formerna för uppföljning på individnivå kommer att utvecklas och därigenom underlättas även övergångar mellan skolformerna. Undervisningens kvalitet ska följas upp utifrån aktuella styrdokument. Arbetet med att digitalisera det systematiska kvalitetsarbetet kommer att påbörjas.

Status

✓ Klart

Kommentar

Under året har underlaget för det systematiska kvalitetsarbetet omarbetats och ett nytt systemstöd har implementerats. Arbetet med att följa upp barns individuella lärprocesser och att utveckla den pedagogiska dokumentationen i arbetslagen på förskolorna är ett fortsatt utvecklingsområde där förvaltningen inväntar ett digitalt system för uppföljning.

Årets planerade aktiviteter inom ramen för åtagandet är genomförda. Åtagandet är dock att betrakta som långsiktigt, varför en del av arbetet bör fortlöpa även under kommande år.

Skapa förutsättningar för, stödja, utmana och följa upp arbetet med digitalisering

Digitalisering är en statlig och kommunal prioritering. Digitala verktyg ska vara en naturlig del i utbildningen och i utvecklingen av den pedagogiska verksamheten. Barn ska ges förutsättningar att utveckla sin digitala kompetens och digitala verktyg ska utgöra ett medel för förskolan vid fortlöpa samverkan med och information till vårdnadshavarna om mål och om barnens utveckling.

Utvecklingsåtagande

Åtagandet innebär att förvaltningen ska fastställa en basnivå för den digitala infrastrukturen i förskolorna samt för personalens digitala kompetens.

Status

✓ Klart

Kommentar

Förskoleverksamhetens nuläge gällande digital infrastruktur och kompetens är kartlagd och en inventering av pedagogiska verktyg genomförd. Med utgångspunkt från förskolans styrdokument har en basnivå för förskolans digitala infrastruktur tagits fram. Förskolan har uppgraderat sina accesspunkter vilket säkrar tillgången. Ett förslag till basnivåer för digitala verktyg finns framtaget. förslaget ska nu hanteras av respektive verksamhets ledningsgrupp innan ett slutgiltigt beslut tas i förvaltningens ledningsgrupp (planerat första kvartalet 2020).

Ett utkast till en digital strategi kopplat till undervisningen har tagits fram. Förvaltningen inväntar kommunens nya övergripande digitala strategi beräknas vara klar i början av år 2020, innan beslut.

Årets planerade aktiviteter inom ramen för åtagandet är genomförda. Åtagandet är dock att betrakta som långsiktigt, varför en del av arbetet bör fortlöpa även under kommande år.

Skapa förutsättningar för, stödja, utmana samt följa upp arbetet med attraktiv arbetsgivare och arbetsgivarvarumärket

I arbetet med att attrahera och behålla personal anser förvaltningen att det är viktigt att särskilt betona professionens utveckling och lärande. En nyckelfaktor för framgångsrik verksamhetsutveckling återfinns i det kollegiala lärandet. Lärande som sker i arbetet tillsammans med andra utvecklar såväl enskilda medarbetares kunskaper som gemensam kunskap. Arbetet har sin utgångspunkt i den pedagogiska plattformen och grundar sig i forskning och beprövad erfarenhet. Huddinge kommun har skrivit avtal med universitet och högskolor för att delta i ULF, en försöksverksamhet för praktisknära forskning där samarbetet vilar på tre ben; forskning, lärutbildning och skolverksamhet.

Utvecklingsåtagande

Åtagandet innebär att nätverk kommer att utvecklas. Koppling till forskning och utveckling samt samverkan med akademierna ska förstärkas, exempelvis inom projektet ULF (Utbildning, Lärande och Forskning). Projektet attraktiv arbetsgivare och arbetsgivarvarumärket fortsätter under 2019, bland annat med fokus på traineeprogram för lärarstudenter, annonsprocessen, deltagande vid mässor och event samt introduktion för skolledare och pedagoger.

Status

 Klart

Kommentar

Arbetet med att kartlägga befintliga och önskade nätverk som syftar till att understödja kollegialt lärande har genomförts under året. Inom projektet ULF (Utveckling, Lärande och Forskning) har samarbetsförskolor och samarbetsgrundskolor valts ut och gemensamma workshops utifrån det utvalda fokusområdet språk- och kunskapsutvecklande arbetssättet har genomförts. Under senare delen av 2019 har fokus lagts på samverkansformer mellan förskola och förskoleklass, vilket ska understödja barnens läs- och skrivutveckling i övergångarna mellan skolformer. Som en del i arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare har förvaltningen under året tagit fram ett arbetsgivarerbjudande inom ramen för arbetet med att utveckla en gemensam budskapsplattform. Arbetet har genomförts tillsammans med en kommunikationsbyrå genom arbete i fokusgrupper och workshops med medarbetare. Denna kommer att ligga till grund för fortsatt arbetsgivar kommunikation med syftet att skapa engagemang och ambassadörskap internt samt en attraktivitet gentemot potentiella medarbetare. Arbetet fortgår och vidareutvecklas under kommande år.

Årets planerade aktiviteter inom ramen för åtagandet är genomförda. Åtagandet är dock att betrakta som långsiktigt, varför en del av arbetet bör fortlöpa även under kommande år.

Skapa förutsättningar för, stödja, utmana samt följa upp det språk- och kunskapsutvecklande arbetet

Inom barn- och utbildningsförvaltningen pågår en långsiktig satsning kring språk- och kunskapsutvecklande arbete. Syftet är säkerställa att alla barn och elever i Huddinge kommuns förskolor och skolor ges likvärdiga förutsättningar att utveckla sitt språk och därmed får förutsättningar för att utvecklas så långt det är möjligt. Satsningen är en del av det kommungemensamma arbetet kring ökad jämlikhet och minskad segregation, vilket också kommunen erhållit statsbidrag för. För det språk- och kunskapsutvecklande arbetet har en språkplan tagits fram. Den del av språkplanen som berör förskolan grundas på tidigare framtagna språkstrategi "Utforska språken!". Språkplanen är ett ramverk och är en del av det systematiska kvalitetsarbetet.

Utvecklingsåtagande

Åtagandet innebär att förvaltningen ska erbjuda verksamheterna kompetensutveckling i språk- och kunskapsutvecklande arbete. I det arbetet ska även de fristående verksamheterna komma att bjudas in där det bedöms som möjligt. Språkplanen ska stötta barnens språk- och kunskapsutveckling för att uppnå ett rikt och nyanserat språk. Planen ska vara en del av det dagliga arbetet och bidra till en ökad kunskap och förståelse mellan olika skolformer.

Status

 Klart

Kommentar

Arbetet med att driva pedagogiska nätverk i det språk- och kunskapsutvecklande arbetet för förskolorna har fortgått under året och de delar som reviderats i läroplanen inom det språkliga området har lyfts.

Gemensam fortbildning i form av föreläsningar samt workshops för de kommunala och de fristående förskolorna har anordnats under året. Arbetet med att integrera språkplanen i det dagliga arbetet är en långsiktig satsning och varje förskoleområde har en handlingsplan för hur arbetet förväntas fortgå som regelbundet följs upp.

Årets planerade aktiviteter inom ramen för åtagandet är genomförda. Åtagandet är dock att betrakta som långsiktigt, varför en del av arbetet bör fortlöpa även under kommande år.

Skapa förutsättningar för, stödja, utmana samt följa upp implementeringen av den reviderade läroplanen för förskolan

Regeringen har beslutat om en reviderad läroplan för förskolan, Lpfö 18. Läroplanen träder i kraft den 1 juli 2019. Under året kommer därför ett omfattande implementerings- och fortbildningsarbete bli nödvändigt för att säkerställa att alla skolledare och pedagogisk personal i förskolan har en erforderlig kompetens i läroplanens innehåll och vad det innebär för undervisningen i förskolan.

Utvecklingsåtagande

Åtagandet innebär att en bedömning av vad som behöver utvecklas i förskolan ska utformas. Strategier för införande av läroplanen ska tas fram och kompetenshöjande insatser gentemot skolledare och samtlig pedagogisk personal ska påbörjas. Dialog med fristående verksamheter och samverkan kring vissa implementeringsinsatser ska ske.

Status

 Klart

Kommentar

Arbetet med att implementera den reviderade läroplanen i förskoleverksamheten har skett genom fortbildning i chefsgruppen samt på varje förskolenhet.

Ett stödmaterial för rektorer har tagits fram som kan användas för att utveckla arbetet med den reviderade läroplanen på respektive enhet. Språkpiloter och språkpedagoger har varit delaktiga i arbetet.

Förvaltningen har tagit fram ett nytt underlag, ett självskattningsmaterial, för att följa upp det pedagogiska arbetet utifrån den reviderade läroplanen.

Under Huddinge visar, en inspirationsdag för alla pedagoger i hela kommunen, stod den reviderade läroplanen i fokus för de föreläsningar och workshops som riktades mot förskolorna.

Årets planerade aktiviteter inom ramen för åtagandet är genomförda. Åtagandet är dock att betrakta som långsiktigt, varför en del av arbetet bör fortlöpa även under kommande år.

Skapa förutsättningar för, stödja, utmana och följa upp omorganiseringen av de nya förskoleområdena

Sedan år 2017 har Huddinge kommun en ny administrativ områdesindelning som fastställts av Kommunfullmäktige. Syftet är att den nya indelningen ska utgöra en gemensam bas för planering, administration och statistik i hela kommunorganisationen. Förvaltningen har därför tagit ett beslut om att omorganisera nuvarande förskoleområden i linje med detta beslut till år 2020. Omorganisationen kommer stegvis behöva förberedas under kommande år. I samband med detta behöver flera viktiga frågor beslutas om, såsom hur det pedagogiska ledarskapet kan stärkas och hur likvärdigheten bland förskolorna kan öka.

Utvecklingsåtagande

Åtagandet innebär att de kommunala förskolorna ska organiseras i enlighet med Huddinges kommundelar. Den nya organisationen ska vara helt verkställd till den 1 januari 2020 i enlighet med en fastställd genomförandeplan. Ansvarsfördelningen inom den nya områdesstrukturen ska understödja det pedagogiska ledarskapet. I samband med omorganiseringen ska steg vidtas för att öka likvärdighet bland de kommunala förskolornas pedagogiska arbete och förutsättningar.

Status

 Klart

Kommentar

I samband med övergången till nya förskoleområden kommer en ny ledningsstruktur att råda som syftar till att understödja det pedagogiska ledarskapet för rektorer och minska arbetsbelastningen på chefer generellt. Denna ledningsstruktur bygger på ett funktionellt delat ledarskap, med rektorer som ansvarar för det nationella pedagogiska uppdraget och enhetschefer som ansvarar för det kommunala uppdraget. Arbetet med detta har fortlöp under året och i mars beslutades om en blank organisation med enhetschefer och rektorer i varje kommunal enhet. Inför beslut har organisationen samverkats med fackliga representanter. Likaså har förslaget diskuterats i grupp och i enskilda samtal med samtliga chefer inom förskoleverksamheten. Tillsättningen av tjänsterna är klar förutom två rektorstjänster, en i Snättringe och en i Fullersta. Dessa tjänster är ej tillsatta på grund av det låga barnantalet vilket påverkar områdenas ekonomiska resurser. Under resterande delen av året har fokus varit på det praktiska arbetet med omorganisationen. Likaså har ett stort fokus varit att stötta cheferna i övergångsfasen och i att forma respektive nytt förskoleområdes ledningsgrupp.

Årets planerade aktiviteter inom ramen för åtagandet är genomförda. Åtagandet är dock att betrakta som långsiktigt, varför en del av arbetet bör fortlöpa även under kommande år.

Ekosystem i balans

 Godtagbar

Den övergripande måluppfyllelsen bedöms som godtagbar. Bedömningen motiveras av att arbetet med att säkerställa giftfria miljöer fortlöper. Andelen ekologiska livsmedel har minskat i jämförelse med föregående år men resultatet fortsatt ligger på en relativt hög nivå.

Inköpen av ekologiska livsmedel inom förskolan har minskat från 47,8 procent år 2018 till 46,2 procent år 2019. Andelen ekologiska livsmedel är fortfarande högre än genomsnittet för övriga kommunala verksamheter i Huddinge, som är 39,5 procent.

Gifter i vardagen utgör ett hot inte bara mot oss människor utan också mot vår livsmiljö. Förskolorna arbetar med att fasa ut skadliga kemikalier ur verksamheten. Till hjälp har förskolorna sedan ett par år tillbaka en framtagen handlingsplan för att säkerställa en giftfri förskola och som nu även är en del av kommunens plan för giftfria verksamheter. Likaså köps ekologiska livsmedel in inom ramen för rådande budgetförutsättningar. Nämnden har inga utvecklingsåtaganden kopplade till målet men redovisar här nedan de mått som nämnden enligt Mål och budget 2019 ska rapportera på.

Giftfri miljö

 Godtagbar

Målluppfyllelsen bedöms som godtagbar. Se bedömning av målluppfyllelse ovan.

Förskolenämnden har inga utvecklingsåtaganden kopplade till delmålet.

Mått	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Trend	Etappmål, ranking & genomsnitt
Andel ekologiska livsmedel i kommunala verksamheter	51 %	47,8 %	46,2 %	 Negativ	
Inköpen av ekologiska livsmedel inom förskolan har sjunkit de senaste tre åren. Minskningen bedöms bero på förskolans ekonomiska förutsättningar. Andelen ekologiska livsmedel är dock fortfarande högre än genomsnittet i de kommunala verksamheterna som är 39,5 procent. Nyckeltalet för ekologiska livsmedel ska även fortsättningsvis bevakas för att bibehålla och gärna öka andelen ekologiska livsmedel.					

Attraktiv arbetsgivare

 God

Den övergripande målluppfyllelsen bedöms som godtagbar. Omdömet motiveras av att målluppfyllelsen gällande medarbetarprofil och ledarskapsprofil ligger över riktvärdet och att hållbart medarbetarengagemang har ökat. Utfallet för sjukfrånvaron visar på en positiv förändring i jämförelse med föregående år. Personalomsättningen har minskat något jämfört med år 2018. Nämndens utvecklingsåtaganden är delvis genomförda.

Barn- och utbildningsförvaltningen ansvarar för att bedriva en personalpolitik som säkerställer att kommunens vision och mål uppnås. Goda förutsättningar och en god arbetsmiljö främjar ett hållbart, säkert och långsiktigt arbetsliv med väl fungerande verksamheter som är i ständig utveckling. I detta ingår att bedriva ett systematiskt arbetsmiljöarbete och aktivt arbeta med rehabilitering.

Som arbetsgivare ska kommunen attrahera och behålla engagerade, kompetenta och professionella medarbetare och chefer, något som ställer krav på alla delar av den sammantagna personalprocessen – attrahera, rekrytera, introducera, utveckla och belöna. Det är särskilt prioriterat att aktivt arbeta med att vara en attraktiv arbetsgivare för rekrytering av ny personal såväl som för att behålla de som redan arbetar i kommunen. Förvaltningen ska ha kompetenta, modiga och ansvarstagande chefer eftersom ledarskapet har stor betydelse för medarbetarnas arbetsmiljö och verksamhetens kvalitet.

Inom barn- och utbildningsförvaltningen har den pedagogiska plattformen en central roll, inte minst i arbetet att marknadsföra kommunen som arbetsgivare inom ramen för arbetsgivarvarumärket. Detta är särskilt viktigt då barn- och utbildningsförvaltningen omfattas av flera bristyrkesgrupper samtidigt som barnkullarna på sikt blir större.

För att öka andelen legitimerade och behöriga förskollärare och lärare krävs ett brett samarbete och samverkan inom alla nivåer - på arbetsplatsen, i kommunen och av centrala parter (fackförbund på nationell nivå och arbetsgivarorganisationen). I det nya avtalet för lärare framgår att det behövs flera insatser som syftar till minskad ohälsa och ett mer attraktivt läraryrke. Viktiga insatser på kort och långsikt behöver ske inom områdena; lönebildning, arbetsmiljö, organisation, arbetsbelastning och arbetstider.

Nämnden har två kommunövergripande utvecklingsåtaganden kopplade till målet. I kommande tabeller redogörs för personalstatistik och utfall på mått som nämnden enligt Mål och budget 2019 ska rapportera på.

Mått	Utfall & trend	Etappmål, ranking & genomsnitt	Kön		Omotiverade skillnader?
Antal anställda	Utfall 12- 2019 1 207 Utfall 12- 2018 1 271 Utfall 12- 2017 1 340		Kvinnor 12- 2019 1 152 Kvinnor 12- 2018 1 209 Kvinnor 12- 2017 1 277	Män 12- 2019 115 Män 12- 2018 110 Män 12- 2017 110	
Antalet anställda har sjunkit två år i rad delvis beroende på minskade volymer.					
Antal anställda chefer	Utfall 12- 2019 30 Utfall 12- 2018 33 Utfall 12- 2017 39		Kvinnor 12- 2019 28 Kvinnor 12- 2018 31 Kvinnor 12- 2017 37	Män 12- 2019 2 Män 12- 2018 2 Män 12- 2017 2	
Antalet chefer har sjunkit två i rad och är lägre år 2019 jämfört med de tidigare åren, delvis beroende på minskade volymer.					
Personalomsättning (exklusive intern rörlighet) ack	Utfall 12- 2019 10,5 % Utfall 12- 2018 11,4 % Utfall 12- 2017 11,7 % Trend för totalresultat Positiv				
Personalomsättningen har sjunkit två år i rad.					

Aktivt medarbetarskap

 God

Måluppfyllelsen bedöms som god. Omdömet motiveras av att utfallet ökat för medarbetarprofil samt för hållbart medarbetarengagemang sedan föregående år.

Förskolenämnden har inga utvecklingsåtaganden kopplade till delmålet.

Mått	Utfall & trend	Etappmål, ranking & genomsnitt	Kön		Omotiverade skillnader?
Medarbetarprofil (medarbetarskap, delaktighet, socialt klimat och lärande i arbetet)	Utfall 2019 index 78,5 Utfall 2018 index 75,9 Utfall 2017 index 78,5		Kvinnor 2019 index 78,6 Kvinnor 2018 index 75,8 Kvinnor 2017 index 78,6	Män 2019 index 78,5 Män 2018 index 78,5 Män 2017 index 78,7	
<i>Kommentar:</i> Siffrorna i tabellen visar resultat avseende medarbetarprofil och baseras på en årlig medarbetarenkät. Måttet ger en bild av hur medarbetarna uppfattar sitt eget ansvar, inflytande, lärande och välmående på arbetsplatsen. Resultatet för medarbetarprofilen har förbättrats i jämförelse med föregående års utfall och för varje delområde av måttet är utfallet bättre än riktvärdet.					

Mått	Utfall & trend	Etappmål, ranking & genomsnitt	Kön		Omotiverade skillnader?
Hållbart medarbetarengagemang (HME) - Motivation	Utfall 2019 index 81 Utfall 2018 index 78,6 Utfall 2017 index 77		Kvinnor 2019 index 81 Kvinnor 2018 index 78,6 Kvinnor 2017 index 77	Män 2019 index 81 Män 2018 index 76,8 Män 2017 index 77,4	
<i>Kommentar:</i> Siffrorna i tabellen visar resultat avseende hållbart medarbetarengagemang - motivation och baseras på en årlig medarbetarenkät. Siffrorna kan jämföras med andra huvudmän i länet och i riket. Resultatet för hållbart medarbetarengagemang - motivation har förbättrats i jämförelse med föregående års utfall.					

Aktivt ledarskap

 God

Måluppfyllelsen bedöms som god. Ledarskapsresultatet inom hållbart medarbetarengagemang har ökat sedan föregående år. Resultatet för ledarskapsprofil har ökat i jämförelse med föregående år.

Förskolenämnden har inga utvecklingsåtaganden kopplade till delmålet.

Mått	Utfall & trend	Etappmål, ranking & genomsnitt	Kön		Omotiverade skillnader?
Ledarskapsprofil (ledarskap, återkoppling, effektivitet och målqualität)	Utfall 2019 index 74,2 Utfall 2018 index 71,7 Utfall 2017 index 74,7		Kvinnor 2019 index 74,4 Kvinnor 2018 index 71,8 Kvinnor 2017 index 74,7	Män 2019 index 72,2 Män 2018 index 69,4 Män 2017 index 74,8	
<i>Kommentar:</i> Siffrorna i tabellen visar resultat avseende ledarskapsprofil och baseras på en årlig medarbetarenkät. Måttet ger en bild av hur medarbetarna uppfattar sin närmaste chefs ledarskap och hur väl arbetsplatsen fungerar vad gäller exempelvis resursanvändning och målarbete. Resultatet för ledarskapsprofilen har förbättrats i jämförelse med föregående års utfall och för varje delområde av måttet är utfallet bättre än riktvärdet.					
Hållbart medarbetarengagemang (HME) - Ledarskap	Utfall 2019 index 79 Utfall 2018 index 76 Utfall 2017 index 77,1		Kvinnor 2019 index 79 Kvinnor 2018 index 75,9 Kvinnor 2017 index 77,1	Män 2019 index 84 Män 2018 index 76,8 Män 2017 index 79,3	
<i>Kommentar:</i> Siffrorna i tabellen visar resultat avseende hållbart medarbetarengagemang - ledarskap och baseras på en årlig medarbetarenkät. Siffrorna kan jämföras med andra huvudmän i länet och i riket. Resultatet för hållbart medarbetarengagemang - ledarskap har förbättrats i jämförelse med föregående års utfall.					

Goda förutsättningar

 Godtagbar

Måluppfyllelsen bedöms som godtagbar. Sjukfrånvaron har minskat marginellt i jämförelse med föregående år. Förvaltningen arbetar kontinuerligt och aktivt med att sänka sjukfrånvaron (se redovisning under avsnittet Systematiska kontroller).

Prestationsnivån samt hållbart medarbetarengagemang, vilka baseras på den årliga medarbetarenkäten, har förbättrats i jämförelse med föregående års utfall och ligger båda över riktvärdet.

Förskolenämnden har två utvecklingsåtaganden kopplade till delmålet. Här redogörs också för utfallet kring sjukfrånvaro.

Mått	Utfall & trend	Etappmål, ranking & genomsnitt	Kön		Omotiverade skillnader?
Sjukfrånvaro (total)	Utfall 11- 2019 10,6 % Utfall 11- 2018 10,9 % Utfall 11- 2017 10,7 % Trend för totalresultat Positiv	Etappmål 2019 Minska	Kvinnor 11- 2019 10,8 % Kvinnor 11- 2018 11,2 % Kvinnor 11- 2017 11 %	Män 11- 2019 6,1 % Män 11- 2018 4,9 % Män 11- 2017 6,5 %	
Sjukfrånvaron har minskat marginellt i jämförelse med föregående år.					
Korttidssjukfrånvaro (1-14 dagar)	Utfall 11- 2019 3,5 % Utfall 11- 2018 3,7 % Utfall 11- 2017 3,7 % Trend för totalresultat Positiv		Kvinnor 11- 2019 3,5 % Kvinnor 11- 2018 3,7 % Kvinnor 11- 2017 3,6 %	Män 11- 2019 3,9 % Män 11- 2018 3,6 % Män 11- 2017 4 %	
Korttidssjukfrånvaron har minskat marginellt jämfört med förra året.					
Långtidssjukfrånvaro (över 180 dagar)	Utfall 11- 2019 4,1 % Utfall 11- 2018 4,4 % Utfall 11- 2017 4,2 % Trend för totalresultat Positiv		Kvinnor 11- 2019 4,3 % Kvinnor 11- 2018 4,6 % Kvinnor 11- 2017 4,4 %	Män 11- 2019 1,2 % Män 11- 2018 0,9 % Män 11- 2017 0,9 %	
Långtidssjukfrånvaron har minskat något sedan förra året.					

Mått	Utfall & trend	Etappmål, ranking & genomsnitt	Kön		Omotiverade skillnader?
Prestationsnivå (sammanvägda resultatet av medarbetarenkäten och mäter medarbetarnas förutsättningar för att prestera och må bra)	Utfall 2019 index 74,7 Utfall 2018 index 72 Utfall 2017 index 74,7 Trend för totalresultat Positiv		Kvinnor 2019 index 74,9 Kvinnor 2018 index 72 Kvinnor 2017 index 74,8	Män 2019 index 73,9 Män 2018 index 72,4 Män 2017 index 75	
<i>Kommentar:</i> Siffrorna i tabellen visar resultat avseende prestationsnivå och baseras på en årlig medarbetarenkät. Prestationsnivån har förbättrats i jämförelse med föregående års utfall och ligger över riktvärdet. En hög prestationsnivå ökar medarbetarnas arbetsglädje, ork och motivation varpå de kan utföra ett mer produktivt och kvalitativt arbete.					
Hållbart medarbetarengagemang (HME - organisationens och chefers förmåga att skapa, tillvarata och upprätthålla ett stort medarbetarengagemang) - Totalt	Utfall 2019 index 82 Utfall 2018 index 79,7 Utfall 2017 index 78,9 Trend för totalresultat Positiv		Kvinnor 2019 index 82 Kvinnor 2018 index 79,7 Kvinnor 2017 index 78,9	Män 2019 index 83 Män 2018 index 78 Män 2017 index 79,9	
<i>Kommentar:</i> Siffrorna i tabellen visar resultat avseende hållbart medarbetarengagemang - totalt och baseras på en årlig medarbetarenkät. Siffrorna kan jämföras med andra huvudmän i länet och i riket. Resultatet för hållbart medarbetarengagemang - totalt har förbättrats i jämförelse med föregående års utfall.					

Aktiv och systematisk rehabilitering samt utökad uppföljning

Huddinge kommun har under en lång tid haft en hög sjukfrånvaro. I synnerhet har de långa sjukskrivningstalen ökat varför det är särskilt prioriterat att minska sjukfrånvaron och öka frisknärvaron på respektive förvaltning.

Utvecklingsåtgärder

Åtgärden innebär att medarbetare med en sjukfrånvaro som överstiger 180 dagar har en aktiv handlingsplan. Chefer bedriver ett aktivt och förebyggande arbete med alla rehabiliteringsärenden. Anvisningarna i rehabiliteringshandboken efterlevs.

Status

 Klart

Kommentar

HR-konsulter inom förvaltningen följer var tredje månad upp aktuella rehabiliteringsärenden tillsammans med ansvarig rektor. För de områden inom förskolan som har högst sjukfrånvaro har kommunstyrelseförvaltningens tillsatta rehabiliteringssamordnare tillsammans med HR-konsulter och ansvarig chef haft uppföljningsmöten. Rehabiliteringsprocessen är genomlyst där ansvar utifrån roller har förtydligats. Denna process ihop med kommunens rehabiliteringshandbok ligger till grund för en utbildningsinsats för chefer som har påbörjats. I denna utbildning ingår workshops i tillhörande systemstöd. Utifrån den nya organisationen av förskoleverksamheten kommer kommande års utbildningsinsatser att främst riktas mot enhetschefer som ansvarar för rehabiliteringsinsatser.

Uppföljning av antalet medarbetare som har en sjukskrivning som överstiger 180 dagar sker systematiskt genom uppföljning på alla nivåer. Majoriteten av antalet medarbetare med sjukskrivning som överstiger 180 dagar har en aktiv handlingsplan. När en yrkesinriktad rehabiliteringsplan saknas kan en orsak vara att medarbetaren ej är medicinskt färdigbehandlad och att arbetsgivaren inväntar ny statusuppdatering efter behandlingen för att kunna gå vidare.

Aktiviteterna inom utvecklingsåtgärden har genomförts.

Förstärka lönebildningsprocessen och helt integrera med ekonomistyrningen

Under 2017/2018 har ett projekt pågått för att ta fram nya löneanvisningar och samtalsmallar med utgångspunkt i personalpolicyen från 2016. Utbildning inom lönesättning till alla chefer har genomförts och nya lönekriterier förankrats under 2018. Lönebildningen syftar till att uppnå en verksamhet som utvecklas och är effektiv.

Utvecklingsåtgärder

Åtgärden innebär att löneöversynsprocessen ska vara integrerad med ekonomistyrningen och ett strukturstöd för förvaltningsledningsgruppernas budgetering och prioritering gällande löneöversynen ska finnas. Finansiering och prioriteringar av lönesatningar ska tydliggöras på varje förvaltning och beslutas i dess ledningsgrupp. Löneglidning mellan årliga löneöversynstillfällen ska minska.

Status

 Ej klart i år

Kommentar

Arbetet med att integrera lönebildning och ekonomistyrning leds av kommunstyrelsens förvaltning (KSF) och är försenat. Förvaltningen inväntar att arbetet startar upp under nästkommande år. Under året har statistik tagits fram som underlag och satsningar/prioriteringar har beslutats i förvaltningens ledningsgrupp. Rutin finns även på förvaltningen för att kontrollera att löneglidning inte sker mellan löneöversynstillfällena.

Sund ekonomi

 Mycket god

Den övergripande målpuffyllelsen för sund ekonomi bedöms som mycket god. Förskolenämnden redovisar en positiv avvikelse mot budget på 30,3 mnkr. Sammantaget förklaras den positiva avvikelsen av återbetalning av enheternas skuld och lägre volymer mot budget. De kommunala förskolorna redovisar sammantaget en positiv avvikelse.

Budgethållning

 Mycket god

Budgethållningen under året bedöms som mycket god. Trots att de kommunala förskolorna återbetalat 15,3 mnkr på sin skuld visar de sammantaget en positiv avvikelse på 5,0 mnkr. Totalt redovisar förskolenämnden en positiv avvikelse mot budget på 30,3 mnkr.

Nämnden har fått månatliga redovisningar av det ekonomiska läget. Ekonomidialoger har genomförts mellan förvaltningen och enheter i samband med arbetet med delårsrapporter och budget. För enheter med befarade underskott har det förts tätare dialoger. Helårsprognosen i delår 2 pekade på en positiv avvikelse mot budget med 19,3 mnkr. Redovisad helårsavvikelse mot budget i denna verksamhetsberättelse visar en positiv avvikelse på 30,3 mnkr. Utbetalning av förändrat grundbelopp, på grund av differentierad peng, samt sent beviljat och utbetalt statsbidrag för ökad språkutveckling har bidragit till att förskolorna i egen regi visar en positiv avvikelse på 5 mnkr. Detta gör att prognossäkerheten ändå bedöms som relativt god.

Handlingsplanen för en budget i balans har gett goda resultat och arbetet fortsätter framöver med månatliga ekonomirapporter till nämnden.

Mått	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Trend	Etappmål, ranking & genomsnitt
Budgethållning	-13,6	25,1	30,3	 Positiv	

Sund ekonomi - budgetåret

Ekonomiska förutsättningar

Kommunfullmäktige fattade i juni år 2018 ett beslut om förskolenämndens ram på sammanlagt 881,8 mnkr. Inför 2019 gjordes en uppräknig för ökade kostnader avseende löner, hyror och priser, vilket gav ett ökat kostnadsutrymme för förskolenämnden på 16,9 mnkr. Därutöver gjordes särskilda politiska prioriteringar för att säkra goda förutsättningar för nämnden att klara kärnverksamheten. För att öka andelen förskollärare och minska barngruppernas storlek fick förskolenämnden ett tillskott som motsvarade ytterligare två procent i uppräknig och därutöver ett särskilt tillskott för fler barn i behov av särskilt stöd. Detta tillsammans med förändringen av hyreskostnader till självkostnadshyror gjorde att förskolenämnden tilldelades en ram om sammanlagt 885,3 mnkr för år 2019.

I förskolenämndens verksamhetsplan för år 2019 angavs budgeterat antal inskrivna barn i förskolans verksamhet till 7 149, vilket grundades på Mål och budget som beslutades av kommunfullmäktige i juni 2018. I december 2018, efter lagd budget för förskolenämnden, justerade dock kommunfullmäktige ner volymerna med ytterligare 65 barn till 7 084 utifrån ny befolkningsprognos.

Under 2018 upphandlades företagshälsovård och under 2019 delades budgetramar ut för företagshälsovård från kommunstyrelsen till nämnderna.

I delårsrapport 1 begärde förskolenämnden 1,8 mnkr för en förgäveskostnad gällande projektering av en förskola i Visättra och fick dessa medel via en budgetjustering. I och med detta var förskolenämndens budget för 2019 totalt 887,1 mnkr.

I förskolenämndens verksamhetsplan för 2019 höjdes bidragsbeloppet till egen regi med i genomsnitt en procent. Löneökningarna 2019 hamnade kring 2,5 procent. Utöver tilldelad ram har förvaltningen sökt och beviljats några statsbidrag. Exempel på dessa är statsbidrag för mindre barngrupper, statsbidrag för ökad språkutveckling och statsbidrag för minskad segregation.

Utfall per 31 december

Avvikelsen mot budget för förskolenämnden är per 31 december positiv med ett överskott om 30,3 mnkr. Överskottet beror delvis på egen regis återbetalning av skuld på 15,3 mnkr och delvis på minskade volymer jämfört mot budget, på totalt 47 färre barn i åldern 1-5 år, som ger ett överskott på 5,0 mnkr. Dessutom har förskolor i egen regi en positiv avvikelse på 5,0 mnkr.

Se avsnittet Driftbudget per verksamhet/ansvar för mer detaljerad beskrivning om utfallet.

Resultaträkning

Driftredovisning, mnkr	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse mot budget 2019	Bokslut 2018
Taxor och avgifter	87,5	83,3	-4,2	87,0
Försäljning av verksamhet	2,3	4,2	1,9	3,3
Bidrag	40,6	65,9	25,3	66,0
Övriga intäkter	2,3	2,6	0,3	2,8
Intern resursfördelning	561,7	553,6	-8,1	582,3
Verksamhetens intäkter	694,5	709,7	15,2	741,3
Personal	-543,6	-525,0	18,6	-535,6
Lokaler	-99,7	-95,7	4,0	-100,2
Köp av verksamhet	-297,5	-322,3	-24,8	-300,7
Konsulter och inhyrd personal	-2,9	-17,9	-15,1	-10,2
Varor och tjänster	-44,0	-46,9	-2,9	-43,8
Övriga kostnader	0,0	0,0	0,0	-0,1
Kapitalkostnad	-4,6	-5,1	-0,5	-4,2
Intern resursfördelning	-589,4	-553,6	35,8	-582,3
Verksamhetens kostnader	-1581,5	-1566,5	15,1	-1576,9
Årets resultat	-887,1	-856,8	30,3	-835,5
<i>varav uttag Eget kapital</i>	0,0			0,0
<i>Balansresultat</i>	-887,1	-856,8	30,3	25,2
<i>IB Eget kapital</i>			-4,8	
<i>UB Eget kapital</i>			25,5	-4,8

Driftbudget per verksamhet/ansvar

Förskolenämnden (mnkr)	Budget 2019	Utfall 2019	Avvikelse
Nämnd, ledning och administration			
Nämnd	-0,9	-1,1	-0,2
Ledning och IT-administration, tillsyn	-7,6	-7,7	-0,1
Totalt nämnd, ledning och administration	-8,5	-8,8	-0,3
Förskoleverksamhet, pedagogisk omsorg, öppen förskola	0,0	0,0	0,0
Förskoleavdelning	-3,9	-3,9	0,0
Föräldraavgifter, maxtaxa (volym intäkter)	116,4	112,6	-3,9
Resursfördelning grundbelopp, egen regi (volym)	-510,5	-501,0	9,4
Resursfördelning grundbelopp, fristående regi, annan kommun (volym)	-238,7	-245,3	-6,7
Resursfördelning, socioekonomisk fördelning, öppen förskola/familjecentral, modersmål (anslag)	-31,2	-29,9	1,3
Förskolestöd, TB, placeringar, skolskjutsar, specialförskola (anslag)	-53,1	-44,9	8,2
Lokaler förskola egen regi	-98,7	-103,2	-4,5
Lokalersättning fristående regi, sålda platser	-37,7	-35,9	1,8
Gemensamma kostnader	-6,0	-1,3	4,6
Återbetalning tidigare års underskott	-15,3	0,0	15,3
Totalt förskoleverksamhet, pedagogisk omsorg, öppen förskola	-878,6	-852,9	25,6
Förskolor i egen regi	0,0	5,0	5,0

Förskolenämnden (mnkr)	Budget 2019	Utfall 2019	Avvikelse
FSN Totalt	-887,1	-856,8	30,3

Avvikelse mot budget för helår 2019, kommentar till avvikelser i ovanstående tabell

Nämnd, ledning och administration

Budgetposten har en negativ avvikelse för helåret på 0,3 mnkr. Nämnden har under året haft högre kostnader för arvoden och konferensavgifter i samband med utbildningsdagar och dialoger. Ledningen på förskoleavdelningen har haft något högre personalkostnader på grund av en felbudgeterad lön.

Förskola

Budgetposten har på totalen en positiv avvikelse för helåret på 25,6 mnkr. Av dessa är 15,3 mnkr återbetalning av skulden enligt handlingsplan för en ekonomi i balans.

- Förskoleavdelningen har för helåret en budget i balans.
- Föräldraavgifter, maxtaxa - redovisar en negativ avvikelse på totalen på 3,9 mnkr. Föräldraavgifter visar en negativ avvikelse på 4,5 mnkr på grund av framför allt felbudgeterad intäkt men även färre antal barn under året. Lägre intäkt för maxtaxa än budgeterat ger en negativ avvikelse på 1,7 mnkr medan högre intäkter för återsökning från migrationsverket ger ökade intäkter på 1,8 mnkr. Övriga centrala intäkter så som inkassoavgifter gav ökade intäkter på 0,5 mnkr.
- Resursfördelning, grundbelopp i egen regi - redovisar en positiv avvikelse på 9,4 mnkr. Detta beror dels på 51 färre helårsinskrivna barn än budgeterat men även på färre antal inskrivna 1-3-åringar. Totalt härrör 5,2 mnkr lägre volymer och 4,2 härrör den differentierade peng.
- Resursfördelning, grundbelopp annan regi - redovisar en negativ avvikelse på 6,7 mnkr. Detta beror framför allt på decembers utbetalning på 4,5 mnkr för kompensation till huvudmän i annan regi för nämndens skuldåterbetalning till egen regi. Det beror även på fyra fler helårsinskrivna barn än budgeterat, 0,4 mnkr, och resterande 1,8 mnkr härrör fler inskrivna 1-3-åringar än budgeterat.
- Resursfördelning (socioekonomisk, öppna förskolan och familjecentralen, modersmål), anslag - redovisar en positiv avvikelse på 1,3 mnkr. Färre antal barn gav lägre kostnader för bidragen för socioekonomisk resursfördelning, kvalitetsstöd samt omkostnadsersättning till pedagogisk omsorg i framför allt egen regi.
- Förskolestöd, tilläggsbelopp, placeringar på specialförskolor, skolskjutsar, anslag Sländan - redovisar en positiv avvikelse på 8,2 mnkr. Avvikelsen kan förklaras med lägre kostnader för externa placeringar, 1,5 mnkr, felbudgeterad lön 0,5 mnkr, lägre kostnader för tilläggsbelopp, 5,4 mnkr till följd av färre antal inskrivna barn. Övriga 0,8 mnkr beror dels på lägre personalkostnader men även lägre kostnader för kompetensutveckling under året.
- Lokaler förskola egen regi - redovisar en negativ avvikelse på 4,5 mnkr. Den negativa avvikelsen förklaras av förgäveskostnad för projektering förskola i Visättra på totalt 2,1 mnkr där nämnden fått kompensation för 1,8 mnkr, såldes är den negativa avvikelsen 0,3 mnkr. Förgäveskostnad projektering kök Vista förskola 3,4 mnkr samt kostnader för rivning av förskolan Falken på 2,0 mnkr har belastat nämnden under året. Övriga 0,5 mnkr härrör ökade hyreskostnader för verksamhetsanpassningar. Resultatet hjälps upp något av att kostnaden för restvärde på Svalan, 1,4 mnkr ej belastat nämnden.
- Lokalersättning fristående regi (lokalersättning för köpta platser i annan regi men även av intäkter för sålda platser i egen regi för barn folkbokförda i andra kommuner) - redovisar en positiv avvikelse på 1,8 mnkr. Detta förklaras dels av högre intäkter för sålda platser på 1,2 mnkr men även en felbudgetering kring momsåtersökningen som ger högre intäkter på 0,6 mnkr.
- Gemensamma kostnader - redovisar en positiv avvikelse på 4,6 mnkr och detta förklaras framför allt av minskad semesterlöneskuld på 3,0 mnkr. Även ej nyttjade medel för arbetsmiljö lokaler ger en positiv avvikelse på 0,8 mnkr. Lägre kostnader för bland annat kompetensutveckling och ej nyttjade medel för förskoleapp ger en positiv avvikelse på 0,8 mnkr.

Förskolor i egen regi

Förskolorna i egen regi redovisar en positiv avvikelse på helåret på 5,0 mnkr. Sammantaget visar 11 av 15 förskoleområden, inklusive pedagogisk omsorg och öppen förskola, på en positiv avvikelse. Trots återbetalning av skuld på 15,3 mnkr visar förskolorna i egen regi ett överskott. Avvikelsen beror på den utbetalning av förändrat grundbelopp, på grund av differentierad peng, som gjordes i november. Totalt fördelades 6,0 mnkr varav ca 4,5 mnkr tillföll egen regi. Dessutom kom, i december, ett sent beviljat och utbetalt statsbidrag för ökad språkutveckling på 1,6 mnkr. Detta förklarar enheternas positiva avvikelse på 5,0 mnkr. För att få en ekonomi i balans har förskolorna i egen regi dessutom varit återhållsamma med inköp och gjort ett bra omställningsarbete för att anpassa organisationen till lägre volymer.

Resultatöverföring

Enligt ekonomistyrningsprinciperna så för nämnden för med sig hela resultatet, över- och underskott, till nästa år. Nämnden ska i sin verksamhetsberättelse hos kommunstyrelsen begära resultatöverföring.

Underskott ska återställas av nämnden senast tre år efter det år som underskottet uppkommit. Detta gäller även förskolorna i egen regi och om dessa befarar underskott ska en åtgärdsplan upprättas för att uppnå en ekonomi i balans.

Överskott får föras med till nästkommande år som eget kapital men genom det av nämnden tidigare beslutade interna regelverket får förskoleverksamheten max ta med sig fem procent av sin budgetomslutning. Detta kan medföra att några områden kommer att få lämna tillbaka pengar till förvaltningen som i sin tur kan omfördela dem till lämpliga områden.

I verksamhetsberättelsen föreslås en omfördelning mellan enheterna av dess totala överskott enligt tabellen nedan.

Resultat per förskoleområde (mnkr)	Resultat inför 2019, tkr	Resultat i bokslut 2019, tkr	Återbetalning av skuld 2019	Omfördelning överskott mellan enheterna	Omfördelning av eget kapital från nämnden till enheterna	IB totalt inför 2020, tkr
Snättringe	-0,2	-0,9		0,9	0,1	0,0
Smista	-0,4	1,1				0,9
Segeltorp-Utsälje	-0,4	0,3				1,1
Visättra	-2,1	0,3			1,4	0,0
Flemingsberg Kästa	-1,6	1,7		-1,6		0,2
Glömsta Vista Vårby	-5,0	0,2			1,3	0,0
Sjödalen	-1,5	0,4				0,1
Centrala Huddinge	-2,1	0,5		-0,3	1,2	0,0
Fullersta	-3,5	-0,3		0,3	2,2	0,3
Stuvsta	-3,2	1,5				0,1
Kräppla	-2,7	-0,3		0,3	1,7	0,0
Mörtvik	-2,7	0,7		-0,7	2,0	0,0
Österled	-1,7	-1,0		1,0	0,8	0,0
Trångsund	-0,4	0,7				0,5
Familjedaghem, öppna förskolor	1,3	0,1			-0,1	1,5
SUMMA	-26,1	5,0	15,3	0,0	10,5	4,6
Övrig verksamhet (se not 1)	21,3	25,3	-15,3		-10,5	20,9
Totalt	-4,8	30,3				25,5

Not 1: Inom övrig verksamhet ingår ansvarsområden för verksamhetschefen, modersmålsenhet, elevstöd, förskoleavdelning samt eget kapital.

De fyra förskoleområden som visar en negativ avvikelse på helåret, Snättringe, Fullersta, Kräppla och Österled får genom omfördelning från övriga kommunala enheter ett nollresultat.

I november fattade förskolenämnden beslut om att omföra eget kapital från nämnden till förskolor i egen regi för att på så sätt nollställa den kvarstående skulden på 10,5 mnkr. Samtidigt fattades beslut om att nämndens egna kapital skulle användas för att kompensera huvudmän i annan regi för skuldåterbetalningen. Dessa pengar betalades ut som en engångssumma i december 2019.

Omfördelningen av överskottet mellan enheterna och omfördelningen av eget kapital från nämnden ger alla nya förskoleområden och dess chefer bra förutsättningar i den nya organisationen 2020.

Investeringar

I följande tabell redogörs för utfall i relation till fastställd budget för investeringar för budgetåret 2019.

Investeringar (mnkr)	Budget 2019	Utfall 2019	Avvikelse 2019
Enligt lokalplan	2,1	1,2	0,9

Investeringar (mnr)	Budget 2019	Utfall 2019	Avvikelse 2019
Saldoöverföring projekt enl. lokalplan	0,3	1,3	-1,0
Övriga investeringar	3,1	1,8	1,3
Accesspunkter inkl. saldoöverföring	1,3	0,4	0,9
Totalt investeringar	6,8	4,7	2,1

Investeringsbudgeten för förskolenämnden år 2019 uppgick enligt beslut i verksamhetsplanen till 5,7 mnr. I april 2019 tog kommunfullmäktige beslut om saldoöverföring på 1,1 mnr för projekt som påbörjats 2018.

Investeringsbudgeten för förskolenämnden är därför på totalen 6,8 mnr för 2019.

- Enligt lokalplan budgeterades 2,1 mnr för etableringskostnader till den nya förskolan Sjöängen II. Denna förskola kommer dock inte att färdigställas under 2019 likväl som kostnader för inköp av möbler och dylikt kommer att utebli. År 2018 genomfördes en lekgårdsuprustning på förskolan Tornet och Ringblomman och delar av den investeringskostnaden skulle finansieras med statsbidrag. Detta statsbidrag på 2,5 mnr betalades dock först ut år 2019. Enligt lokalplanen ingår också budgetmedel för arbetsmiljöåtgärder. Under perioden har enheter investerat i åtgärder för att förbättra ventilation samt inköp av solskydd till en kostnad på 0,5 mnr. På förskolan Linnean har lekgården rustats upp till en kostnad på 3,1 mnr. Till följd av att statsbidragen har utökad investeringsposten enligt lokalplan har inte investeringsmedlen använts fullt ut och det innebär en positiv avvikelse på 0,9 mnr för helåret.
- Budgetmedel på 0,3 mnr överfördes från 2018 till nyetablerade förskolan Ängen för tillkommande etableringskostnader. Utfallet uppgår till 1,3 mnr under perioden och består av etableringskostnader såsom installation av larm, datakablar, skötbord samt staket runt förskolegården, vilket innebär en negativ avvikelse på -1,1 mnr mot budget för helåret.
- Övriga investeringar har en budget på 3,1 mnr varav 1,8 mnr har nyttjats under perioden. De största posterna är investeringar i möbler, datorer, maskiner, köksutrustning samt projektorer.
- Budgeten för accesspunkter inklusive saldoöverföring uppgår till 1,3 mnr och 0,4 mnr har bokförts under perioden.

Av total investeringsbudget på 6,8 mnr har 4,7 mnr nyttjats under året. Den positiva avvikelsen på 2,1 mnr beror till större delen på att projektet Sjöängen II skjutits fram till 2021 samt att statsbidrag har erhållits för lekgårdsuprustningar på förskolan Tornet och Ringblomman.

Lokaler

I följande tabell redovisas justeringar från plan av pågående projekt under 2019.

Planområde	Kommundel	Förskola	Justering från plan
Sydvästra Huddinge	Glömsta/Vårby	Nyckelpigan	Hyresökning from 1 oktober för lekgårdsuprustning. Höjd hyreskostnad på 0,1 mnr för 2019. FSN har fått kompensation för hela hyresökningen i budget 2020.
Sydvästra Huddinge	Glömsta/Vårby	Vista	Nybyggnad av kök skjuts till 2020. Upparbetade förgäveskostnader på 3,4 mnr påverkar resultatet 2019.
Sydvästra Huddinge	Flemingsberg	Visättravallen	Projektering för ny förskola men projektet framskjutet. Upparbetad förgäveskostnad på 2,1 mnr, utökad budgetram på 1,8 mnr har erhållits.
Sydvästra Huddinge	Flemingsberg	Lejonet och Sesam	Upprustning av lekgårdar skjuts upp till 2020.
Sydvästra Huddinge	Flemingsberg	Linnéan	Investeringskostnad lekgårdsuprustning uppgår till 3,4 mnr för BUF. Fastighet ägs av HSB.
Mellersta Huddinge	Snättringe	Gullivan	Ombyggnad kök utgår pga. ändrade behov i området.
Mellersta Huddinge	Stuvsta/Högmora	Atlas	Verksamheten har avvecklats och grundskola tog över lokalen hösten 2019.
Mellersta Huddinge	Sjödalen	Apelsinen	Verksamheten har flyttat från lokalen men hyreskostnad består till 2020. Utvärdering gällande återställande av lokalerna påbörjades under 2019. Inga kostnader ännu.
Mellersta Huddinge	Snättringe	Gräshoppan	Byte av ventilation framskjuten till 2020.
Östra Huddinge	Trångsund	Sjöängen (ny)	Färdigställs år 2021/2022.
Östra Huddinge	Skogås	Svalan	För att inget restvärde ska uppstå bör utrangering ske efter årsskiftet 2019/2020.

Förskolenämnden har under året belastats med projekteringskostnader för nya projekt, det vill säga planering-, projektering och detaljplanekostnader som vidare benämns som förgäveskostnader.

I Flemingsberg planerades för en ny förskola, Visättravallen, men projektet har skjutits fram i tiden. Totalt under året har projektet upparbetat 2,1 mnkr i förgäveskostnader och nämnden har kompenserats med 1,8 mnkr i utökad budgetram. Mellanskillnaden på 0,3 mnkr påverkar årets resultat negativt. Nämnden kommer att begära kompensation hos kommunstyrelsen.

I Vista förskola i Glömsta/Vårby planerades för ett nytt mottagningskök men projektet har skjutits fram. Projektet har under året upparbetat 3,4 mnkr i förgäveskostnader som har belastat nämnden under året. Nämnden kommer att begära kompensation hos kommunstyrelsen.

Rivningskostnader för förskolan Falken har upparbetats under året och uppgår till 2,0 mnkr och har belastat nämnden under året, nämnden har också erhållit kreditfakturer avseende lokalhyra på 0,3 mnkr. Nämnden kommer att begära kompensation hos kommunstyrelsen.

Förskolan Svalan har avvecklats och en förväntad kostnad för restvärde på 1,4 mnkr budgeterades för 2019 men ingen kostnad för restvärde har erhållits och nämnden redovisar en positiv avvikelse på 1,4 mnkr.

Totalt har förskolenämnden en negativ avvikelse på lokalkostnader på 4,5 mnkr. Nämnden har under året belastats med 7,2 mnkr i förgäves- och rivningskostnader. Resultatet hjälps upp av att nämnden kompenserats med 1,8 mnkr för projektet ny förskola Visättravallen och att nämnden inte belastats med kostnad för restvärde på förskolan Svalan på 1,4 mnkr. Resterande 0,5 mnkr härrör från tillkommande hyresökningar på objekt där mindre verksamhetsanpassningar har utförts.

Plan för internkontroll

Intern kontroll är en process som används för att säkerställa att verksamheten fungerar och att målen nås. Fokus är att minska risken för oönskade händelser genom strukturerad riskhantering. Det handlar dels om att på ett systematiskt sätt identifiera och minska risker och dels om att skapa strukturer för att förebygga att oönskade händelser inträffar.

Nämndernas ansvar för den interna kontrollen anges i kommunallagen (2017:725), KL 6:6 samt i reglemente för intern kontroll, HKF 9410. De skall "se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt". Uppföljningen av arbetet med intern kontroll sker i delårsrapporter och verksamhetsberättelse.

Sammanfattning av nämndens internkontrollarbete

Förskolenämndens arbete med årets internkontrollarbete har gått enligt plan. Arbetet består både av kontroller och utvecklingsinsatser och arbetet följs upp kontinuerligt. Prognosen för året är att samtliga planerade insatser kommer eller kommer troligen att genomföras.

Struktur för nämndens internkontrollarbete

Förskolenämndens arbete med intern kontroll består av fyra delar: Riskidentifiering utifrån målen, uppföljning av processer och rutiner, uppföljning av revisionsrapporter och andra granskningar, samt systematisk uppföljning av verksamheten. För att tidigt upptäcka och åtgärda eventuella brister i verksamheten finns särskilda rutiner framtagna för ett systematiskt kvalitetsarbete i barn- och utbildningsförvaltningens verksamheter.

Barn- och utbildningsförvaltningens ledningsgrupp har en årsplan där tillfällen är avsatta för att följa upp arbetet med åtaganden i verksamhetsplanen och åtgärder för risker i planen för intern kontroll.

Det systematiska kvalitetsarbetet på enhetsnivå är en del av huvudmannens interna kontroll.

Riskreducerande åtgärder

De risker som prioriterats för åtgärder under planeringsperioden redovisas i följande stycke. Åtgärderna syftar till att motverka potentiella risker alternativt reducera dess negativa konsekvenser. De planerade åtgärderna följs upp löpande av respektive chef och av förvaltningens ledning i samband med årets två delårsrapporter samt i samlat grepp i verksamhetsberättelsen. Övriga arbetsmiljömål än det som tas upp i som riskreducerande åtgärder följs upp separat enligt egen tidsplan för arbetsmiljöarbetet.

Systematisk kvalitetsutveckling

Risk	Åtgärd
<p>Risk för bristande hantering av personuppgifter</p> <p>Bakgrund Den 25 maj 2018 ersattes personuppgiftslagen (PuL) med dataskyddsförordningen (GDPR). Den nya förordningen innehåller ett förtydligt och utökat ansvar för de registrerades rättigheter. Behandlingen av personuppgifter behöver säkerställas.</p>	<p>Säkerställ behandlingen av personuppgifter inom nämnden ansvarsområde genom rutiner, förteckningar, informationstexter och instruktioner. Ansvarig: Verksamhetschef för förskolan med stöd av kommunikations- och IT-avdelningen.</p> <p>Status Ej klart i år</p> <p>Kommentar Inventeringen av personuppgiftsbehandling inom förskolan är genomförd och sammanställd i en registerförteckning. Informationstexter finns framtagna på både hemsida och på samtyckesblanketter. Kvarstående arbete är framtagande av rutiner och instruktioner i ordinarie arbetsprocesser där osäkerhet bland personalen råder. Rutiner för att uppdatera inventering och registerförteckning vid nya/ändrade sätt att hantera personuppgifter behöver också tas fram. Det är ett arbete som behöver resurssättas. I övrigt följer förvaltningen det arbete som styrs från kommunstyrelsens förvaltning.</p>

Attraktiv Arbetsgivare

Risk	Åtgärd
<p>Risk för arbetsrelaterad utmattning</p> <p>Bakgrund Upplevelsen av stora barngrupper och bristande tid för planering av verksamhet i kombination med brist på utbildad personal, undermåliga lokaler och/eller höga ljudvolym kan leda till arbetsrelaterad utmattning hos pedagogisk personal i förskolan.</p>	<p>Ta fram en handlingsplan/utvecklingsplan för att sänka känslan av arbetsrelaterad utmattning inom förskolan på de förskoleområden som enligt arbetsmiljörapporten har höga riskvärden kring detta. Ansvarig: Verksamhetschef för förskolan med stöd av HR-avdelningen.</p> <p>Status Ej klart i år</p> <p>Kommentar Med utgångspunkt från årets medarbetarenkät har förvaltningen i samverkan med fackliga organisationer identifierat arbetsrelaterad utmattning och arbetsbelastning som främsta område i det fortsatta arbetet. I samarbete med det företag som gör medarbetarundersökningen planeras djupintervjuer och workshops med chefer under år 2019 och medarbetare under år 2020. Syftet med arbetet är att ta reda på orsakerna till arbetsrelaterad utmattning och vilka konkreta åtgärder som kan sättas in. Målet är att minska upplevelsen av den arbetsrelaterade utmattningen under riktvärdet 30. Stödmaterial i att arbeta vidare med frågan lokalt har också skickats ut till samtliga enheter från de centrala parterna. En handlingsplan med förslag till åtgärder ska tas fram. Årets planerade insatser är ej genomförda men arbetet är att betrakta som ett långsiktigt åtagande.</p>
	<p>Följa upp att det finns handlingsplaner för alla förskolor som har höga värden i arbetsmiljörapporten kopplat till arbetsrelaterad utmattning. Ansvarig: Verksamhetschef för förskolan med stöd av HR-avdelningen.</p> <p>Status Klart</p> <p>Kommentar Uppföljning har genomförts.</p>

Bra att leva och bo

Risk	Åtgärd
<p>Risk för bristande anmälan och utredning av kränkande behandling av barn</p> <p>Bakgrund År 2016 togs blanketter och riktlinjer fram för anmälan och utredning av kränkande behandling inom förskolorna. Dessa riktlinjer behöver ses över och blanketterna behöver ersättas med ett digitalt systemstöd i syfte att säkra upp anmälningskyldighet och understödja utredningskraven enligt skollagen.</p>	<p>Ta fram riktlinjer och en e-tjänst för anmälan om misstanke av kränkande behandling. Ansvarig: Verksamhetschef för förskolan.</p> <p>Status ✓ Klart</p> <p>Kommentar E-tjänsten är framtagen och har lanserats under hösten 2019. Tillhörande anvisningar och översyn av regelverk har genomförts. Regelverket fastställdes av förskolenämnden 2019-09-04.</p> <hr/> <p>Säkerställ att samtliga förskolor har en aktuell plan mot kränkande behandling i enlighet med skollagen. Ansvarig: Verksamhetschef för förskolan.</p> <p>Status ✓ Klart</p> <p>Kommentar Arbetet fortlöper enligt plan. Uppföljningen sker inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. En ny mall för detta arbete är framtagen och började gälla hösten 2019. Mallen för detta tar hänsyn till både skollagen och diskrimineringslagens dokumentationskrav.</p>

Åtgärder utifrån rekommendation från revision eller annan extern granskning

Under 2019 har en revision genomförts. På uppdrag av Huddinge kommun fick en extern revisionsfirma i uppdrag att genomföra en granskning om huruvida överlämnandet av tillsynsansvaret mellan vårdnadshavare och personal genomförs på ett säkert sätt vid kommunens förskolor samt om förskolorna har rutiner för att förhindra obehöriga att ta sig in på förskolans område.

Mot bakgrund av genomförd granskning bedömer revisorerna att överlämnandet av tillsynsansvaret genomförs på ett säkert sätt. Likväl bedömer revisorerna att förskolan har rutiner för att förhindra obehöriga att ta sig in på förskolans och skolans område, men att rutinerna bör dokumenteras samt hur rutinerna efterföljs bör följas upp av huvudmannen.

Revisorerna lämnade förskolenämnden ett antal rekommendationer kopplat till granskat ansvarsområde, vilka redovisas under kommande rubrik "Åtgärdslista"

Åtgärdslista

Revision/Granskning	Åtgärd
Granskning av tillsynsansvar och olagaintrång i förskola och skola	<p>Ta fram grundrutin för obehöriga på förskolans område</p> <p>Status ■ Ej klart i år</p> <p>Kommentar I förvaltningens svar på revision angavs att förvaltningen kommer att ta fram en grundrutin för obehöriga på förskolans område under läsåret 2019/2020. Rutinen kommer att tas fram under våren 2020.</p>

Revision/Granskning	Åtgärd
	<p>Säkerställa att det finns ändamålsenliga system för att identifiera besökare</p> <p>Status Ej klart i år</p> <p>Kommentar</p> <p>Att säkerställa att det finns ändamålsenliga system för att identifiera besökare innefattar ekonomiska investeringar på samtliga kommunala förskolor. I svar på revision angavs att ska föreslagna rekommendationer genomföras behöver nämnden kompenseras för detta.</p>
	<p>Se över möjligheten till att ha "säkra" låsta rum vid hotfulla situationer</p> <p>Status Ej klart i år</p> <p>Kommentar</p> <p>Att säkerställa att samtliga förskolenheter har säkra låsta rum innefattar ekonomiska investeringar på samtliga kommunala förskolor. I svar på revision angavs att ska föreslagna rekommendationer genomföras behöver nämnden kompenseras för detta.</p>
	<p>Enheterna minimerar antalet öppna passager</p> <p>Status Ej klart i år</p> <p>Kommentar</p> <p>Att säkerställa att samtliga förskolenheter minimerar antalet öppna passager innefattar ekonomiska investeringar på samtliga kommunala förskolor. I svar på revision angavs att ska föreslagna rekommendationer genomföras behöver nämnden kompenseras för detta.</p>
	<p>Tillse att det på enheterna finns dokumenterade enhetsspecifika rutiner vid obehörigt besök, som personalen har kännedom om och följer. I rutinen kommer även inrymning att ingå.</p> <p>Status Ej klart i år</p> <p>Kommentar</p> <p>Förskoleavdelningen kommer under läsåret 2019/2020 att ta fram en grundrutin som varje enskild förskola får komplettera med enhetsspecifika rutiner. I denna grundrutin kommer även inrymning att ingå samt hur personalen delges informationen. Förvaltningen kommer därefter att årligen begära in en kopia på denna rutin för att säkerställa att de finns och är uppdaterade.</p>
	<p>Inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet följa upp att rutinen är aktualiserad på samtliga enheter.</p> <p>Status Ej klart i år</p> <p>Kommentar</p>

Systematiska kontroller

Huddinge kommun är enligt skollagen skyldig att planera, följa upp och utveckla sin verksamhet på ett systematiskt sätt. Barn- och utbildningsförvaltningen följer upp verksamheternas arbete och resultat fortlöpande och systematiskt under året. Följande systematiska kontroller sker återkommande varje år.

Plan för uppföljning och insyn

Varje nämnd ska enligt kommunens *Program för uppföljning och insyn av verksamhet som bedrivs av privata utförare* följa upp de avtal som nämnden tecknat med privata utförare samt de uppdragsbeskrivningar som överenskommit med verksamheter i kommunens egen regi när de agerar i konkurrens med privata utförare.

Uppföljningen utgår från de mål och den riktning som angivits av kommunfullmäktige samt de krav som ställts i förfrågningsunderlag och avtal. Det är varken praktiskt möjligt eller rationellt att följa upp allt samtidigt, så för att bestämma vad som ska följas upp när och hur genomgripande sätts avtalens/uppdragsbeskrivningarnas betydelse i relation till deras risk/påverkan och omfattning. Avtal/uppdragsbeskrivningar som är viktiga, omfattande och riskfulla ska prioriteras genom att följas upp frekvent, medan uppföljningen av mindre betydelsefulla avtal/uppdragsbeskrivningar får ske mer sällan och/eller mindre genomgripande.

Uppföljningen av planen sker i delårsrapporter och verksamhetsberättelse genom att där beskriva om tillsyn och uppföljning genomförts som planerat. Resultatet av respektive uppföljning redovisas till relevant mottagare som ett separat ärende.

Uppföljning

Förskoleverksamheten använder inte tjänster där nämnden tecknar avtal med privata utförare för att utföra kommunal verksamhet. Med anledning av detta redovisas inget i följande tabell. De fristående verksamheterna följs upp inom ramen för kommunens tillsynsansvar enligt skollagen (2010:800).

Verksamhetsområde/liknande

Avtal/uppdrag	Typ	Ansvar	Tidplan	Intervall	Mottagare

Verksamhetsstatistik

Volym

Inför budget 2019 fick förskolenämnden minskad ram på grund av volymer med 9 mnkr, vilket motsvarar 93 färre inskrivna barn i jämförelse med Mål och budget 2018.

I förskolenämndens verksamhetsplan för år 2019 angavs budgeterat antal inskrivna barn i förskolans verksamhet till 7 149, vilket grundades på Mål och budget 2019 som beslutades av kommunfullmäktige i juni 2018. I december 2018, efter lagd budget för förskolenämnden, justerade dock kommunstyrelsen ner volymerna med 65 barn till 7 084 utifrån ny befolkningsprognos. I nämndens budget är barnantalet räknat enligt det första beslutet på 7 149 barn, men volymavstämningen görs mot 7 084 barn.

Förskolenämnden har haft en lägre volym än de 7 084 helårsinskrivna barn som nämnden tilldelats medel för. Årssnitt för volymer är 7 037 helårsinskrivna barn vilket är 47 barn färre än tilldelad ram.

Snitt antal barn inskrivna per verksamhetsform	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Budget 2019
Kommunala förskolor	4 953	5 013	4 845	4 882
Kommunal pedagogisk omsorg	20	20	9	22
Fristående förskolor	1 761	1 711	1 778	1 725
Fristående pedagogisk omsorg	211	214	187	218
Interkommunala placeringar	161	223	211	229
Specialförskola	4	7	6	7
Summa	7 110	7 188	7 037	7 084

Servicegrad

Servicegraden i kommunen beskriver hur många procent av kommunens barn som är inskrivna i förskoleverksamhet inkl. pedagogisk omsorg, kommunal som fristående regi. I nedanstående tabell återges andel inskrivna per födelseår

och per ålder (%).

Per födelseår	Snitt antal barn 2019	Snitt antal inskrivna barn 2019	Snitt servicegrad (%) 2019
Födda år 2013	1 689	974	57,7
Födda år 2014	1 622	1601	98,7
Födda år 2015	1 534	1 480	96,5
Födda år 2016	1 528	1479	96,8
Födda år 2017	1 406	1 186	84,2
Födda år 2018	1 362	310	22,6

Källförteckning

Bra att leva och bo

Nämndmål	Mått	Källa
Utbyggd samhällsservice i takt med bostadsbyggandet	Andelen som fått sitt förstahandsval - Förskolan (kommunala och fristående)	Verksamhetsstatistik BUF
Ökad valfrihet	Andelen hos annan utförare - Förskolebarn	Kolada

Utbildning med hög kvalitet

Nämndmål	Mått	Källa
Fler nöjda med förskola och skola	Föräldrar nöjda med sitt barns förskola (Kommunal verksamhet)	BUF:s egen undersökning
	Andel årsarbetare med förskollärlärolegitimation	Jämförelsetal, Skolverket
	Barngruppernas storlek, kommunal regi - antal barn per avdelning	Jämförelsetal, Skolverket
	Barngruppernas storlek, kommunal regi - antal barn per småbarnsavdelning	Jämförelsetal, Skolverket

Ekosystem i balans

Nämndmål	Mått	Källa
Giftfri miljö	Andel ekologiska livsmedel i kommunala verksamheter	Miljöbarometern. Ekomatcentrum, Kolada nr U07514 Måttet för SOF:s/BUF:s del är baserat på SOF:s/BUF:s leverantörsstatistik.

Attraktiv arbetsgivare

Nämndmål	Mått	Källa
Aktivt medarbetarskap	Medarbetarprofil (medarbetarskap, delaktighet, socialt klimat och lärande i arbetet)	Medarbetarundersökningen
	Hållbart medarbetarengagemang (HME) - Motivation	Medarbetarundersökningen, Kolada nr U00210
Aktivt ledarskap	Ledarskapsprofil (ledarskap, återkoppling, effektivitet och målkvalitet)	Medarbetarundersökningen
	Hållbart medarbetarengagemang (HME) - Ledarskap	Medarbetarundersökningen, Kolada nr U00202

Goda förutsättningar	Prestationsnivå (sammanvägda resultatet av medarbetarenkäten och mäter medarbetarnas förutsättningar för att prestera och må bra)	Medarbetarundersökningen
	Hållbart medarbetarengagemang (HME - organisationens och chefers förmåga att skapa, tillvarata och upprätthålla ett stort medarbetarengagemang) - Totalt	Medarbetarundersökningen, Kolada nr U00200
	Sjukfrånvaro (total)	Huddinge kommun (LIS)
	Korttidssjukfrånvaro (1-14 dagar)	Huddinge kommun (LIS)
	Långtidssjukfrånvaro (över 180 dagar)	Huddinge kommun (LIS)
	Antal anställda	Huddinge kommun (LIS)
	Antal anställda chefer	Huddinge kommun (LIS)
	Personalomsättning (exklusive intern rörlighet) ack	Huddinge kommun (LIS)

Sund ekonomi

Nämndmål	Mått	Källa
Budgethållning	Budgethållning	LIS